

Eenige ongelukkige keuzen voor de Staten-Generaal.

II.

Onder de ongelukkige keuzen voor de Staten-Generaal rekenen wij vooral de keuze van ministers of van afgetredene ministers. Het eerste punt (verkiezing van ministers tot vertegenwoordigers) hebben wij meermalen behandeld, zoodat wij te dien aanzien thans in geen breed betoog behoeven te treden. Onze wijze van zien op dit punt is bekend. Wanneer wij ons ten sterkste verklaren tegen het kiezen van ministers tot leden der Staten-Generaal, zoo is dit geenszins, omdat wij die *personen* willen buitensluiten die thans *ministers* zijn. Al zien wij in den heer DONKER en in den heer DE KEMPENAER die groote mannen niet, voor welke hunne aanhangers hen willen doen doorgaan, wij zouden er geen bezwaar in zien dat de heer DONKER en de heer DE KEMPENAER leden werden der Staten-Generaal. Maar het is als *ministers* dat wij hen willen buitensluiten. Een heer THORBECKE, een heer STORM, een heer ROSENTHAL, een heer GOLTSTEIN zouden wij, wanneer zij ministers waren, evenmin tot leden der vertegenwoordiging willen benoemd hebben. Het geldt hier niet de vraag, of men dezen of genen persoon, dezen of genen minister een bewijs van welgevalen, van toegenegenheid, van bijval, wil geven; het geldt hier een allerbelangrijkst beginsel van constitutioneel recht, eene quaestie van onvereenigbaarheid van functiën, die wel een ernstig nadenken vordert. Wij voor ons zien geen twijfel in die vraag. Het ministerie en de vertegenwoordiging zijn de twee deelen die te zamen de regering uitmaken, die elkander aanvullen en volmaken juist omdat zij dezelfde zaak uit tweederlei oogpunt bezien, maar die ook juist daarom die betrekkingen niet kunnen vereenigen, omdat zij de zaak niet aan beide kanten te gelijk kunnen bezien. Om goed te werken moet de vertegenwoordiger vrij zijn en hij is niet vrij, zoodra hij van de ontwerpen die hem ter beoordeeling worden onderworpen, zelf de vader of althans de coöperateur, de mede-auteur is. Zal b. v. de heer DONKER om over zijn eigen regterlijk hervormingsplan te oordeelen, zoo vrij, zoo onbevooroordeeld, zoo ontdaan van alle ingenomenheid met eigen werk zijn, als een vreemde? De discussie is de kritiek van het werk. Zal men, kan men onpartijdige kritiek verwachten, waar de auteur zijn eigen werk reценсеert?

Waar de ministers vertegenwoordigers zijn, wordt het gansche beginsel der vertegenwoordiging vervalscht en onwaar. De vertegenwoordigers zijn om te controleren, om te onderzoeken, om kritiek uit te oefenen, en, naar die kritiek, een definitief oordeel uit te spreken. Maar hoe kan men nu verwachten, dat de heer DONKER-afgevaardigde den heer DONKER-minister en de heer DE KEMPENAER-afgevaardigde den heer DE KEMPENAER-minister zal controleren? of dat de heer DONKER den heer DE KEMPENAER en de heer DE KEMPENAER weder den heer DONKER zal controleren? De vertegen-

woordigers moeten onderzoeken; zij moeten kritiek uitoefenen en, naar die kritiek, een definitief oordeel uitspreken. Maar zal dat *onderzoek*, die kritiek en het daarnaar te vestigen oordeel, niet eene ijdele formaliteit, niet een poppenspel zijn, wanneer men hen kiest om te onderzoeken, die zelve het plan hebben ingeleverd?

Bedenkt daarenboven dat de ministers door hunne homogeniteit in de Kamer steeds éene lijn zullen trekken; bedenkt wat groote overmacht een zoo gesloten corps in eene zoo weinig talrijke vergadering kan uitoefenen; bedenkt welk een geweldige knak aan den moreelen invloed der wet zal worden toegebracht, wanneer men weet, dat het juist de stemmen van de ministers waren die het overwigt gaven, waardoor het ontwerp *wet* werd — de stem van den auteur over zijn eigen werk — en gij zult u, hopen wij, terughouden aan eene dergelijke tegenstrijdigheid in ons staatsrecht ingang te verschaffen. Wil men aan de regering of aan enkelen der ministers een blijk van vertrouwen en van sympathie geven, zoo kan men dit op vele andere wijzen doen, dan door de verkrachting van een echt constitutioneel beginsel en dat een allerongelukkigst antecedent zou daarstellen, waarop men voort zou bouwen, en dat tot groote misbruiken aanleiding kan geven. Wij meenen de aandacht der kiezers — onverschillig of zij aanhangers der ministers zijn of niet — nogmaals bepaald op dit punt te moeten vestigen, opdat men niet door eene haastige en ondoordachte daad reeds terstond met eenen misstap op de baan van het constitutioneel leven beginne.

Niet minder moeten wij de keuze afraden van de ex-ministers van het Behoud, zoo als de heeren BAUD, DE JONGE, VAN HALL, VAN RAPPAARD, VAN DER HEIM, RANDWIJCK enz. wier namen wij op sommige lijsten hebben aange troffen. Wij begrijpen dergelijke keuzen van den kant der conservatieve en reactionnaire partij. Van menschen die »biddend wachten» op eene verminkte uitvoering der grondwet zijn dergelijke keuzen zeer logisch en consequent. Maar hoe dergelijke namen kunnen genoemd worden in eene liberale kiezersvergadering, hoe dezelfde kiezers b. v. kunnen stemmen voor prof. THORBECKE als lid der Tweede en den heer BAUD als candidaat der Eerste Kamer, gaat ons begrip te boven. Indien de ministers van het Behoud de geschiktste mannen zijn om ons te vertegenwoordigen, om voor ons mede te regeren, dan is onze grondwetshervorming en onze geheele hervorming eene logen.

Hoe! Jaren lang heeft men geklaagd, gezucht, gemord over het Behoud, dat is, over de heeren DE JONGE, BAUD, VAN HALL, VAN RAPPAARD, VAN DER HEIM enz. en zoodra niet is het Behoud gevallen of men weet zich niet genoeg te haasten, om diezelfde personen, die men met zoovele moeite kwijt is geraakt, bovenaan te zetten op de lijst der nieuwe mede-regeerders! Zijn het dan de conservativen die ons de hervorming zullen geven? zullen de oligarchisten ons vrijzinnigheid leeren?

Bedenkt men wel, dat elke stem

aan eenen behoudsman gegeven, een slag is, dien men aan het hervormend ministerie toebrengt? Het elk stembriefje dat den naam bevat van een ex-ministereen protest is tegen de woordige orde van zaken? eene loochening van het beginsel van hervorming en vooruitgang? eene terugkeer tot de vleeschpotten van Egypte tot het régime des landsvader- en landvaderlijkheid, der votums van de bewaaren, der *faits accomplis*, der statemantels, der bills van indemniteit en der steeds gapende te-korten? met het uitzigt in het verschiet op eene herhaling van monsterwetten onder accompagnement van gedwongen vrijwillige leeningen?

In het algemeen is het vreemd te zien hoezeer men zich beijvert, vooral van de Eerste Kamer eene vergaerbak te maken van versletene voormalige Kamer- en minister-celebriteiten, van liberalen van tusschen éenen en tweeën en van menschen die zich er op beroemen dat zij voor de Tweede Kamer »te conservatief» zijn. Men zou soms er toe kunnen geraken er eene *taktiek* in te zien, om de Eerste Kamer reeds van den beginne af in de publieke opinie te depopulariseren en te demoraliseren. De Eerste Kamer die, om zich eenigen zedelijken invloed te verschaffen, méer nog dan de andere Kamer, behoefte heeft aan echt liberale en constitutioneel mannen, die gaat men, bij de eerste de beste, bij de eenige gelegenheid die men heeft, om er iets goeds van te maken, met opzet en voorbedachten rade, volstoppen met heele en halve behouders, met de steunpilaren van het gevallen stelsel, met mannen van verschaalde liberaliteit, (een heer CORVER-HOOFD b. v.!!!) en met allerlei andere beschimmelde en wormstekige antiquiteiten, die men bij het rondsnuffelen op de lijsten der 1015 hoogstbelaste Nederlanders slechts weet op te zamelen.

Wij hebben onzen pligt gedaan. Wij hebben gewaarschuwd en de aandacht der kiezers gewekt op de punten die het meest verdienen in het licht gesteld te worden. Wij sluiten met eene enkele korte herinnering. Wij roepen aan alle kiezers ten dringendste toe: Laat u door geene andere redenen, dan die van volstrekte onmogelijkheid, weerhouden, uwe stem uit te brengen. Stemt met overleg, d. i. stemt niet dan voor personen van wie gij zeker zijt en laat uwe stem niet verloren gaan op onmogelijke candidaten. Elk kiezer die niet stemt, elk kiezer die zijne stem uitbrengt op een onwaardig of onmogelijk persoon, maakt zich *verantwoordelijk*, maakt zich *medepligtig* aan alle gevolgen waarmede eene slechte keuze de natie bedreigt. Men behandel het kieswerk niet als eene zaak van weinig aanbelang; als een middel om den eenen of anderen goeden bekende te verplichten of iemand, bij wien men gaarne in een goed blaadje staat, te believen. Het kiesrecht is de kiem waaruit voor den Staat alles goeds en ook alles kwaads kan ontspruiten. Het is een *burgerplicht*, een recht dat men uitoefent niet voor zich alléén, maar tevens voor dui-zende medeburgers die door rang, stand, fortuin of omstandigheden be-

Tet worden dat regt uit te oefenen. Men stemme dus zóó, dat men het niet alleen voor zich maar ook voor het algemeen kunne verantwoorden.

Nog éénmaal willen wij den kiezers den raad toeroepen, dien wij hun reeds vroeger gaven, omdat in dien raad, meenen wij, alles vervat is, wat noodig is om van de tegenwoordige verkiezingen heilzame gevolgen te wachten. Nogmaals zeggen wij: »Kiest nieuwe mannen! Kiest praktische mannen; dat is: mannen van juiste theorie! Kiest geene ministers!»

Buitenlandsche berigten.

DUITSCHLAND.

Te Frankfort is in de Rijkvergadering van den 23sten, uitgebragt het rapport der internationale commissie over het voorstel van *Höfken*, ten opzichte van het Limburgsche vraagstuk. De conclusie van het rapport is, het volgende besluit te nemen:

»De Duitse Rijkvergadering, hezien het den 19den juli 11, ten opzichte van het hertogdom Limburg genomen besluit en in overweging genomen, dat het invoeren van de nieuwe Nederlandsche staatsregeling, in dat onafscheidelijk met Duitschland verbonden land, met evengenoomd besluit in openlijke tegenspraak zou staan; besluit:

»1o. Het centraal bestuur wordt opgevorderd, tegen het ten uitvoerleggen van de nieuwe Nederlandsche staatsregeling, in het Hertogdom Limburg te protesteren, en het op iedere andere gepaste wijze te keer te gaan.

»2o. Voor zooveel tot het ten uitvoerleggen van het besluit van den 19den juli een gemeenschappelijk overleg of eene beraadslaging met de hertogelijk-Limburgsche, of Koninklijk-Nederlandsche regering gevorderd mogt worden, die zonder verdrag te doen plaats hebben, en in het belang van evengemeld besluit zoo spoedig mogelijk ten einde te brengen.»

Den 24sten zou dit voorstel in beraad worden genomen.

Kremsier, 20 nov. Alhier zijn reeds 192 afgevaardigden aangekomen, zoodat het getal reeds groot genoeg is om aan de besluiten kracht van wet te geven; nog dagelijks komen er meerdere aan. *Smolka*, *Strobach*, *Borrosch*, *Goldmark* en *Kudlich* bevinden zich reeds in deze stad. — De toebereidselen in het slot zijn bijna in orde. Eene eerewacht van eenige kompagnien ligt hier; de andere militairen liggen in de omstreken.

Van goederhand vernemen wij dat het ministerie op de volgende wijze is zamengesteld: *Wessenberg*, voorzitter zonder portefeuille; *Bach* Justitie; *Schwarzenberg*, Buitenlandsche Zaken; *Stadion*, Binnenlandsche Zaken; *Cordon Oorlog*; *Helfert*, Onderwijs of onder-Staats-secretaris van het ministerie van Binnenlandsche Zaken; *Kraus*, Finantiën; *Dünfeld*, Openbare Werken; *Bruck*, Koophandel.

Overmorgen zal de Rijksdag stellig geopend worden.

Halle, 22 nov. In het stadje Bibra en de omstreken zijn de boeren in vollen opstand. Heden morgen is alhier het bericht ontvangen dat 20 huzaren met den luitenant *von Alvensleben* van het 12de regiment door hen gevangen genomen en ontwapend zijn. Ten gevolge daarvan zijn heden meer troepen derwaarts vertrokken.

ENGELAND.

Londen, 24 nov. Berigten van Alexandrië, loopende tot 8 november, melden dat de gezondheidstoestand van *Ibrahim-pacha* kwijnende was, en dat hij in geen drie weken uit zijn bed was geweest; het is niemand geoorloofd bij hem te komen, en als laatste hulpmiddel zal men hem naar de bovenlanden brengen, ten einde te beproeven of het zachtere klimaat van eenigen invloed tot herstel zijner gezondheid zijn zoude, waarvoor evenwel weinig hoop bestaat. Volgens den *Standard* zou hij reeds overleden zijn.

Abbas-Pacha, die *Ibrahim-Pacha* als gouverneur van Egypte zoude opvolgen, is met de stoomboot *Peroze* der Oost-Indische maatschappij, naar Mecca en Medina vertrokken, doch er zijn dépêches verzonden ten einde hem, wegens den gezondheidstoestand van *Ibrahim-Pacha*, onmiddellijk naar Caïro te ontbieden.

Binnenlandsche Berigten.

's Gravenhage, 25 nov. Op den 24sten dezer zijn de kiesbevoegden van het 7de district, tot de vereeniging de *Toekomst* behoorende, vergaderd geweest; alstoen zijn met algemeene stemmen benoemd: als kandidaten voor de Tweede Kamer mr. *P. C. Schooneweld* en voor de Eerste Kamer jhr. *N. J. Steengracht van Duivenvoorde* en *T. Polak Daniëls*, allen te 's Gravenhage.

Het bestuur der vereeniging de *Toekomst* is thans geheel benoemd, en bestaat uit de heeren: Graaf *F. Duchastel*, voorzitter, baron *Wittert van Hoogland*, onder-voorzitter, mr. *J. F. A. Leesberg*, secretaris, *A. F. Logher*, thesaurier, alsmede uit vier commissarissen, door de leden gekozen, en wel

uit het 6de district de heeren: *M. L. Hermans* en *J. F. van Heerdt*, en uit het 7de: *E. P. Borst Pzn.* en *S. J. Knaapen Jz.*

Er zal alsnu, naar men verneemt, een reglement vóór de vereeniging worden daargesteld en aan de goedkeuring der leden onderworpen. Door de menigvuldige werkzaamheden heeft men zich daarmede nog niet kunnen bezig houden.

De meeste eenstemmigheid heeft in beide vergaderingen geheerscht; de gekozen kandidaten waren allen door het bestuur voorgesteld.

De Roomsche-Katholieke vereeniging de *Toekomst* heeft waarlijk een groot voorbeeld van vrijzinnigheid gegeven, met in Nederland de eerste te zijn, die een kandidaat voorstaat, welke de Israëlitische godsdienst belijdt; wij hopen, dat dit voorbeeld van verdraagsaamheid navolging zal vinden en daardoor de banden tusschen burgers en burgers nauwer zullen worden toegehaald.

's Gravenhage, 26 nov. Bij besluit van den 24sten dezer heeft *Z. M.* tot minister voor de zaken van de Roomsche-Katholieke Eeredienst benoemd den heer mr. *J. A. Mutsaers* lid van de Tweede Kamer der Staten-Generaal.

(Wij hopen en durven van den heer *Mutsaers* verwachten, dat hij thans door afstand te doen van zijne candidatuur voor het lidmaatschap der Staten-Generaal aan zijne collega's een lesje van constitutionality zal geven en niet het kwade voorbeeld volgen van zijnen ambtgenoot voor de zaken van de Hervormde Eeredienst, den baron *van Heemstra*, die verklaard heeft de candidatuur voor het lidmaatschap der Staten-Generaal aan te nemen, eene inconsequentie die des te meer in het oog valt, daar de heer *van Heemstra* in zijn voorstel tot grondwetsherziening van 1844 er bepaald op aandrang, dat de twee betrekkingen van minister en volksvertegenwoordiger onverenigbaar zouden verklaard worden »op grond van het uitsluitend karakter der wederzijdse plichten, welke de minister evenwel, tevens »lid der Staten-Generaal, te gelijk zou moeten vervullen.»)

† Delft, 25 nov. De stemmen der kiesgerechtigden in de onder-kiesdistricten en onder Delft behoorende gemeenten bepalen zich, naar het schijnt, meer en meer op mr. *W. Wintgens*, advocaat te 's Gravenhage, en mr. *H. van Berkel*, advocaat te Delft. In eene vergadering van invloed hebbende kiezers op 20 november te 's Gravenhage gehouden tot het verkrijgen van eenheid in de stemming, is eerstgemelde met eene groote meerderheid als candidaat aangenomen. Er hebben dien ten gevolge nog andere vergaderingen in verschillende gemeenten plaats gehad, waarbij die candidatuur is bevestigd. Te Veurs, waar 25 kiezers waren opgekomen in eene vergadering onder voorzitterschap van den heer *van der Schooren*, hebben zich 21 vóór den heer *Wintgens*, 1 voor den heer *Hoekwater* verklaard en 3 zich van de stemming onthouden.

Mr. *H. van Berkel* is de candidaat der R. C. kiezers in dit district. — Aan den heer *Hoekwater* te Delft is naar men zegt de candidatuur voor de Eerste Kamer aangeboden, — waartoe ook de heer *Caan van Hoekenburg* vele stemmen schijnt te zullen verwerven.

Arnhem, 26 nov. Gisteren avond had hier ter stede, in het gebouw *Musis-Sacrum*, de definitieve kiezersvergadering plaats, welke van zes uur tot omstreeks 10 uur duurde. Er waren omstreeks 300 kiezers tegenwoordig. Na voorlezing van eene korte aantekening van het verhandelde op de vorige vergadering, werd door het bestuur mededeeling gedaan van ingekomene missives uit de onderkiesdistricten Rhede en Ede, houdende kennisgeving van het daar voorgevallene. Wijders werd voorgelezen een brief van mr. *J. M. de Kempenaer*, minister van Binnenlandsche Zaken, welke, op uitnoodiging van het bestuur, verklaarde, dat hij, thans tot definitief minister benoemd, wegens zijne veelvuldige ambtsbezigheden, voor zich, eene gelijktijdige vervulling van de betrekkingen van minister en volksvertegenwoordiger minder wenschelijk moest achten, en uit dien hoofde moest bedanken voor de candidatuur in dit district. Eene commissie van drie leden uit het bestuur, daartoe op de vorige vergadering gemachtigd, had zich vervoegd bij den heer *Nedermeijer van Rosenthal*, met uitnoodiging om zich te verklaren over de wijze van uitvoering, welke, naar zijne meening thans aan de grondwettige beginselen behoorde gegeven te worden, daar vele kiezers van zijne zijde zoodanige verklaring hoogst wenschelijk achten, dewijl zijne bestrijding van de beginselen van Registreelsche verkiezingen, vrijheid van Godsdienst en Onderwijs, bij velen aanleiding kon geven tot de bedenking of *Zedg.* wel beantwoordde aan het door de vergadering gestelde programma, waarbij ten doel is gesteld: uitvoering, ter goeder trouw, van de milde beginselen der grondwet. Bedoelde commissie bragt verslag uit van haar wedervaren, en met leedwezen moest de vergadering vernemen, dat de heer *van Rosenthal* bezwaar had gevonden om eenige nadere verklaring zijner gevoelens te geven, en zich meende te moeten vergenoegen met op zijne anteceden ten te wijzen.

Daarop werd nogmaals gelegenheid gegeven tot het voorstellen en aanbevelen van kandidaten voor de Tweede en Eerste Kamer, en werden nog opgegeven en aanbevolen voor de Tweede Kamer: de

heer *E. van Lijnden*, lid van Gedeputeerde Staten van Gelderland; en voor de Eerste Kamer de heer *Groen van Prinsterer* te 's Hage, en de heer *Ranzow*, betaalmceester te Arnhem.

Nu werd overgegaan tot eene stemming bij slotene briefjes voor een candidaat voor de Tweede Kamer. Er werden uitgebragt in het geheel 127 stemmen, van welke de heer mr. *Willem Hendrik Dullert* er 127, en de heer mr. *Nedermeijer van Rosenthal* 121 verkregen, terwijl 25 stemmen over een tiental anderen verstrooid waren. Op de vorige vergadering was besloten, dat, in geval geen der genoemde kandidaten de volstreckte meerderheid onlangd mogt hebben, tot eene tweede stemming zou worden overgegaan, ten einde met meer volledigheid de bedoeling der vergadering te leeren kennen, en gelegenheid te laten voor de verschillende mindere heden om zich op eenen candidaat te vestigen, welke blijken zou het meest in aanmerking te komen. Dien ten gevolge werd tot eene tweede stemming overgegaan, waaraan 256 kiezers deel namen — (sommige waren inmiddels vertrokken) — en waarvan de uitslag was, dat de heer *Dullert* 153 en de heer *van Rosenthal* 101 stemmen verkregen, terwijl 2 blanco briefjes gevonden werden. Alzoo werd de heer mr. *W. H. Dullert* tot candidaat der vergadering geproclameerd.

Bij de eerste stemming voor kandidaten voor de Eerste Kamer verkreeg dadelijk de heer baron *van Heeckeren van Enghuizen* te Arnhem eene overgrote meerderheid; namelijk 165 stemmen, en werd alzoo tot eersten candidaat geproclameerd. Voor den tweeden candidaat liep de stemming meer uiteen: de heer *van Ranzow* verwierf 60; de heer *G. H. Andres* 49; de heer *Brantsen van de Zijpe* 39; de heer *Groen van Prinsterer* 14; de heeren *van Nispen van Sevenaer* en *Nagell van Wisch* elk 11 stemmen; terwijl nog een aantal andere op meer dan twintig namen gevallen waren. — Bij eene tweede stemming, waaraan echter slechts 143 kiezers deel namen, daar velen wegens het late uur de vergadering verlieten, verkregen de heer *van Ranzow* 60, de heer *Andres* 51 en de heer *Brantsen* 19 stemmen; daar nog niemand de volstreckte meerderheid had, werd, ingevolge het besluit der vergadering tot eene derde stemming overgegaan, tusschen de heeren *van Ranzow* en *Andres*; als wanneer de heer *G. H. Andres* 62 en de heer *van Ranzow* 56 stemmen verkreeg. Dien ten gevolge werd eerstgenoemde tot tweeden candidaat voor het lidmaatschap der Eerste Kamer geproclameerd.

Hiermede de werkzaamheden afgevoerd zijnde, bedankte een der aanwezige kiezers het bestuur voor zijne doelmatige leiding der vergadering; welke hield de door den heer voorzitter werd beantwoord met eene welverdiende dankzegging aan de vergadering voor hare geblekene belangstelling en de ongestoorde orde en regelmatigen gang in de beraadslagingen, waardoor de Arnhemsche kiezersvergadering, niet zoo gunstig heeft onderscheiden, en de kennelijke blijken heeft opgeleverd van den hoogen trap staatkundige verlichting, welk in deze stad heerscht, en die haar aan vele andere steden tot een voorbeeld kunnen doen strekken.

— In de residentie steekt het behoud stout hoofd omhoog. In het 6de kiesdistrict heeft het fataal triumviraat bijeen gebragt, dat spreekt een klok; voor de Eerste Kamer *Band*, den gezamen minister van Koloniën, en *van der Heim*, wezen minister van Binnenlandsche Zaken, en de Tweede Kamer jhr. *Boreel van Hogelanden*. len nu sommigen nog de oogen sluiten, en niet len zien, dat het behoud wel degelijk reactie is worden? (de *Tijds*)

— Ten gevolge der oproeping tot eene algemeene vergadering der kiesdistricten, behoorende tot vijfde hoofd-kiesdistrict in de provincie Gelderland te houden binnen Doetinchem, zijn op heden 22sten november 1848 acht en twintig kiesgerechtigden opgekomen, als: 6 uit de gemeente stad Doetinchem, 6 uit de gemeente Doesborgh, 2 uit die van *Hummelo* en *Keppel*, 2 uit die van *Angerlo*, 1 uit die van *Pannerden*, 3 uit die van *Herwen*, 2 uit die van *Gendringen* en zes uit de gemeente *Wisch*; terwijl uit de overige gemeenten *Ambt-Doetinchem*, *Wahl*, *Didam*, *Duiven* en *Westervoort*, *Zevenaar* en *Berg* niemand is tegenwoordig geweest.

In deze vergadering is, door de presente leden die gedeeltelijk als commissiën uit hunne districten gedeeltelijk als individuele kiesgerechtigden waren opgekomen, goedgevonden, om door eene voorloopige hoofdelijke stemming, met ongeteekende briefjes, de mannen voor te stellen, aan wie men de belangen van volk en Staat zoude wenschen toe te vertrouwen. Daarbij is gebleken, dat op de 28 stembriefjes, één lid van de Tweede Kamer, 21 stemmen bragt waren voor den heer jhr. mr. *J. T. H. A. meijer* ridder van *Rosenthal*, 2 voor den heer *van Dam van Isselt*, 1 voor den heer jhr. *C. A. van Nispen van Zevenaer* en 1 voor den jhr. *C. E. J. F. van Nispen van Pannerden*; over drie blanco briefjes gevonden werden. Nu werd overgegaan zijnde tot eene stemming voor twee kandidaten voor de Eerste Kamer, bleek het, dat op 28 stembriefjes, 22 stemmen waren uitgebragt, van den heer *H. J. C. J. Baron van Heeckeren van Enghuizen*, 21 voor den heer *C. S. W. J. baron van Nagell tot Wisch*, 2 voor den heer jhr. *J. C. A. van Nispen van Zevenaer*, 2 voor den heer

A. W. C. W. baron van Pallandt van Barlham, 2 voor den heer A. E. D. F. baron van Voorst tot Voorst en de Pleen, en 1 voor den heer Jhr. C. E. J. F. van Nispen van Pannerden, terwijl ook hierbij, drie oningevulde stembriefjes waren.

In de Stembus van heden staat onder de herinnering aan de kiezers ook deze: dat de biljetten met lak of met een ouwel toegemaakt moeten zijn en dat die, welke aldus niet toegemaakt zijn, niet medegerekend worden.

Zoodanig voorschrift is noch in het voorloopig kiesreglement noch in de voorschriften der Gedeputeerde Staten van Gelderland uitgevaardigd, opgegeven.

Verder wordt er vermaand dat de kiezers bij de opening der biljetten tegenwoordig moeten blijven om dadelijk tot eene mogelijke herstemming over te gaan. Ook dit is niet noodig, daar in Gelderland, en, zoo wij het wel hebben, ook in alle andere gewesten, de herstemming op eenen naderen dag zal plaats vinden.

Te Purmerend heeft de heer K. Brantjes verzocht niet in aanmerking te komen voor de Tweede Kamer. Vele kiezers wenschen hem intusschen als candidaat voor de Eerste Kamer benoemd te zien.

Te Medemblik zijn eergisteren, in eene nadere bijeenkomst van kiezers, als kandidaten verkozen: Voor de Eerste Kamer, de heeren F. van der Oudermeulen en P. Huidkoper; en voor de Tweede Kamer, de heer mr. W. J. C. van Hasselt.

Door 52 commissarissen, door kiezers van onderscheidene gemeenten van het 3de kiesdistrict van Zuid-Holland benoemd, is in eene vergadering, op 17 dezer te Gouda gehouden, bepaald, dat aan de kiezers in dat district zullen worden aanbevolen tot afgevaardigden voor de Tweede Kamer der Staten-Generaal: de heeren mr. L. C. Luzac, te Leiden, A. van Rijckevorsel Hs., te Rotterdam, en mr. D. Donker Curtius, te 's Gravenhage; en tot candidaten voor de Eerste Kamer der Staten-Generaal: de heeren J. J. Holtzman, te Amsterdam, M. Viruly van Vuren en Dalem, te Vuren, Prins Frederik der Nederlanden, en J. van Vollenhoven, te Rotterdam.

Te Dordrecht is gisteren onder voorzitting van den heer J. Schouten eene vergadering van 112 kiezers gehouden. Er is een drietal kandidaten voor de Tweede Kamer opgemaakt, bestaande uit de heeren de Bosch Kemper (65 st.), Thorbecke (52 st.) en Lotsy (50 st.). Voor de Eerste Kamer werden aangewezen Prins Frederik, de heer Vos, Jantsoon van Erffrenten en C. Smit.

Te Vianen zijn gisteren in eene nadere bijeenkomst van kiezers uit het onder-kiesdistrict aangenomen als kandidaten voor de Tweede Kamer de heeren Begram van Jaarsveld en Boxman, en voor de Eerste Kamer de heeren F. A. van Hall, L. C. Luzac en Begram van Jaarsveld.

Te Noordwijk (2de kiesdistrict Zuid-Holland) zijn gisteren in eene vergadering van kiezers de heeren Kerwey-Mejan en Thorbecke als kandidaten voor de Tweede Kamer aangenomen.

Te Middelburg heeft de heer mr. D. van Eck, verklaard de hem aangeboden candidatuur voor de Tweede Kamer te aanvaarden.

Te Eindhoven zijn eergisteren, in eene vergadering van ongeveer 200 kiezers, de heeren van der Heide met 136 en de Jong van Beek en Donk met 40 stemmen voor de Tweede, en de heeren van der Beken Pusteel met 172 en van den Berg met 87 stemmen voor de Eerste Kamer als kandidaten aangewezen.

Te Breda zijn door de Handels-Societeit, ten gevolge eener stemming in eene vergadering van een honderdtal kiezers, tot kandidaten geproclameerd: voor de Eerste Kamer de heer H. G. Baron Navoors van Burgst, en voor de Tweede Kamer de heer J. C. van Mierlo.

ARNHEM, 27 november.

Men ziet uit het boven, ons medegedeeld, verslag der Arnheemsche kiezers-vereeniging dat de verkiezing van een lid der Staten-Generaal voor dit kiesdistrict zich zal bepalen tusschen den heer Nedermeijer van Rosenthal en den heer mr. W. H. Dullert. Wij moesten verklaren dat wij volstrekt niets begripen van den tegenstand dien de candidatuur van den heer Rosenthal in dit district ontmoet. Wij hebben met opzet tot nu toe gewacht om te zien, of er zich ook de een of ander op zou doen om ons dit raadsel op te lossen. Doch de oplossing is niet gekomen. Wij hebben niets gehoord dan eenige vague, onbepaalde, ongemotiveerde, uit de lucht gegrepen beweringen. Opiniën zonder argumenten. Dat de heer Rosenthal niet aan het Musis Se-derum-programma wilde binden, is zeker voor elk waarlijk liberaal en constitutioneel gezind kiezer, wel eene reden om voor den heer Rosenthal te stemmen, doch geenszins om hem zijne stem te onthouden. Wij beamen ten volle de woorden door den heer Rosenthal hierover in zijnen brief aan het Over-Veluwsch Weekblad geuit: »Het strijdt zoozeer met mijne beginselen, om door het aannemen »of goedkeuren van eenig vooraf gesteld programma »de vrijheid en onafhankelijkheid, die ieder volks- »vertegenwoordiger tot aan het plegtig oogenblik »der eindbeslissing behoort te bezitten, aan zede- »lijke banden te leggen, dat ik, alléén op dien »grond, geweigerd heb aan eene commissie van kie- »zers in het district mijner inwoning eene verkla- »ring te geven, die overigens ieder welgemeend

»volks-vertegenwoordiger gerustelijk zoude kunnen »afleggen.» — Wij gelooven, dat de heer van Rosenthal door zijne weigering om die verklaring af te leggen, een uitstekend blijk gegeven heeft, van constitutionneelen zin en daarin op nieuw getoond heeft dien man van karakter te zijn, voor wien wij hem steeds gehouden hebben. In het programma zelf kon natuurlijk wel geen bezwaar gelegen zijn. Er zal wel niemand zijn, die met zich niet dergelijke algemeene, onbepaalde, niets-zeggende gemeenplaatsen niet vereenigen kan; zelfs een heer van Rappard niet. Maar de heer van Rosenthal begreep te regt, dat het hier een beginsel gold; het beginsel of men optreedt als vertegenwoordiger van »het geheele Nederlandsche volk,» gekozen »zonder »last van of ruggespraak met hen die benoemen,» dan wel als de getienstige zaakwaarnemer en de mond van de belangen en inzichten van de meerderheid der kiezers van het district.

Tegen den heer Rosenthal heeft men overgesteld den heer mr. W. H. Dullert. Wij hebben op zich zelf niets tegen dezen candidaat. De heer Dullert is jong; de heer Dullert is een nieuw man; de heer Dullert gaat door voor een man van vooruitgang en karakter. Ziedaar eenige zeer schatbare eigenschappen; maar het zijn toch slechts goede verwachtingen die men heeft; zekerheid, bepaalde bewijzen van des heeren Dullert's geschiktheid heeft men niet. Er is daarenboven ééne bijzonderheid in het verslag der Musis-vereeniging die ons getroffen heeft. De heer Rosenthal heeft gemeend dat men in zijne zesjarige parlementaire loopbaan genoeg stof vond om te weten, welke zijne politieke beginselen zijn, maar men spreekt met geen woord van eenige verklaring, van eenige geloofsbelijdenis, van eenige aanneming of niet-aanneming van het programma door den heer Dullert. Meet de vergadering met twee maten? Moet de heer van Rosenthal eene cautie stellen van liberaal te zullen zijn — dat is; wat de meerderheid der Arnheemsche vergadering als liberaal verkiest te decreteren — en de heer Dullert niet? Of vreesde men misschien dat ook de heer Dullert te constitutioneel en te zeer man van karakter was, om zijnen vrijen stand van volksvertegenwoordiger te willen verruilen voor de bekrompene betrekking van zaakwaarnemer der Arnheemsche kiezersbelangen en inzichten?

Wanneer wij den heer van Rosenthal niet hadden, zouden wij de candidatuur van den heer Dullert zeer gaarne ondersteunen. Nu verkiezen wij echter, de zekerheid niet aan de verwachting op te offeren. Wij durven ook nu nog hopen dat de kiezers van het district Arnhem zich niet zullen laten beschamen door de eer van den heer Rosenthal verkozen te hebben aan een ander Geldersch district over te laten. Wij zijn zoozeer als iemand voor het kiezen van niemant mannen; maar wanneer wij mannen van karakter en constitutionnele beginselen in ons eigen midden hebben, waarom zouden wij ze dan buiten-af gaan zoeken?

Ingezonden Stukken.

Aan de Redactie der Arnheemsche Courant.

Ik heb de bijgaande schriftelijke mededeeling aan de Redactie van het Over-Veluwsche Weekblad toegezonden, met verzoek, om daaraan door plaatsing in een buitengewoon nummer spoedige en tijdige openbaarheid te geven. In de onzekerheid of daaraan zal kunnen worden voldaan, heb ik het niet overvloedig geacht UWED. te verzoeken, om aan dit stuk ook in het eerstvolgend nummer van Ud. dagblad eene plaats in te ruimen.

Arnhem, den 26 November 1848.

NEDERMEIJER VAN ROSENTHAL.

Afschrift.

Aan de Redactie van het Over-Veluwsch Weekblad.

Met den post van heden heb ik een, aan mijn adres gericht, exemplaar ontvangen van het gisteren in het licht verschenen Over-Veluwsch Weekblad. Met verwondering, heb ik daarin gelezen, dat ik eene, in het district Over-Veluwe op mij uit te brengen keuze boven iedere andere stellen zoude, en aan het voorgestelde programma mijne goedkeuring gehecht had; — met droefheid, dat de heer DE MEESTER, die in dat district in aanmerking kwam, mij ten gevalle van iedere candidatuur had afgezien.

Daar ik, door hierop het stilzwijgen te bewaren, zoude geacht kunnen worden, de waarheid van het eerste te beamen, het laatste aan te nemen, word ik gedwongen, om tegen mijnen wensch en gewoonte, het publiek over mij zelven te onderhouden, en ik verzoek UEd. diensvolgens tot deze mededeeling de kolommen van het weekblad, al ware het zelfs bij een buitengewoon nummer, te openen.

De stelling, dat ik eene benoeming tot afgevaardigde in het district der Over-Veluwe bij voorkeur aanvaarden zoude, rust gewis op dwaling; — want ik heb dit noch daar, noch elders verklaard, maar alleen in het algemeen te kennen gegeven, dat ik het uitbrengen van stemmen op mijn persoon, als een bewijs van achting en vertrouwen op prijs stellen, en mij, ingeval ik benoemd mogt worden, niet onttrekken zoude, om het belang des vaderlands naar mijn beste vermogen te helpen bevorderen; — met betrekking tot UEds. district heb ik daar alleen bijgevoegd, dat ik, in hetzelfde eene belangrijke be-

trekking bekleedende, voor dusdanige blijken van achting dubbel gevoelig zoude zijn; — maar nimmer is uit mijnen mond of pen eene uitdrukking gevloeid, die tot de gevolgtrekking aanleiding konde geven, welke ik in UEd. weekblad vermeld heb gevonden.

Het berigt, dat ik aan het, in UEd. district voorgestelde, programma mijne goedkeuring zoude hebben gehecht, mist iederen grond; — het strijdt zoo zeer met mijne beginselen, om door het aannemen of goedkeuren van eenig vooraf gesteld programma de vrijheid en onafhankelijkheid, die ieder volksvertegenwoordiger tot aan het plegtig oogenblik der eindbeslissing behoort te bezitten, aan zedelijke banden te leggen, dat ik alléén op dien grond geweigerd heb aan eene commissie van kiezers in het district mijner inwoning eene verklaring te geven, die overigens ieder welmeenend volks-vertegenwoordiger gerustelijk zoude kunnen afleggen. — Maar wat met opzigt tot dit onderwerp nog meer dan mijne strenge gehechtheid aan beginselen afdoet, is de omstandigheid, dat ik het programma van UEds. district niet eenmaal ken, en dus onmogelijk geacht kan worden daaraan of uitdrukkelijk of zelfs stilzwijgend mijne goedkeuring gegeven te hebben.

En wat eindelijk den afstand betreft, dien een achttingwaardig ingezetene van UEd. district mij ten behoeve heeft gedaan, zoo verzoek ik UEd. dringend openlijk en ten spoedigste bekend te maken, dat ik dien noch uitgelokt noch toegelaten heb, dat die uitgelokt werd en ik dien noch voorwaardelijk noch onvoorwaardelijk aanneem. Het zoude mij integendeel ten uiterste leed doen, dat door het uitbrengen van ééne of meerdere stemmen op mijn persoon, aanleiding gegeven werd om versnippering van stemmen te doen ontstaan of de aandacht van anderen af te trekken, die de gewigtige betrekking van volks-vertegenwoordiger met eer zouden kunnen vervullen.

Het zal mij diensvolgens hoogst aangenaam wezen, ja, ik durf het in het algemeen belang van UEd. vorderen, dat aan mijne voorafgaande onbewimpelde verklaring de meest mogelijke openbaarheid gegeven worde, opdat de kiezers in UEds. district nog vóór den dag der eindbeslissing daarvan kennis zouden kunnen dragen en daarnaar hunne uit te brengen stemmen regelen.

Arnhem, den 26sten november 1848.

NEDERMEIJER VAN ROSENTHAL.

***

Aan de Redactie van de Arnheemsche Courant.

Den 16 november jl. waren in de vergadering der R. C. kiezers van het district Nijmegen, gehouden ten huize van HEEZE op het Kalverbosch te Nijmegen, een drietal kandidaten opgemaakt voor de Tweede Kamer der Staten-Generaal, namelijk: Jhr. G. B. DOMMER VAN POLDERSVELDT, Jhr. Mr. G. B. J. F. VAN NISPEN VAN PANNERDEN en baron VAN VOORST tot Voorst te Elden. Er werd toen bepaald, dat op den 23 november 1848, uit dat drietal één candidaat zoude gekozen worden. Groot was de verwondering, toen men de zaal waar de stemming plaats had, binnentredende, officies zag aangeplakt, waarop de naam van Jhr. Mr. G. B. J. F. VAN NISPEN VAN PANNERDEN niet meer voorkwam. Die heer had zich niet als candidaat voorgesteld, maar was daartoe door de vrije keuze van bijna 200 kiezers verkozen. Groot was het aantal der opgekomen stemgeregtigden op den 23sten november en het was te voorzien dat de meeste stemmen zich op den verdienstelijken VAN NISPEN VAN PANNERDEN zouden vereenigen. De commissie, naar de reden der verandering in de lijst der kandidaten gevraagd, gaf door den voorzitter te kennen: dat Mr. G. B. J. F. VAN NISPEN VAN PANNERDEN aan twee heeren uit Nijmegen zich omtrent de niet-aanneming van het lidmaatschap voor de Tweede Kamer zoude verklaard en bij gevolg daarvoor bedankt hebben. Mogt de commissie de blót mondelinge verklaring der beide heeren, die zonder mandaat der kiezers of der commissie waren, aannemen, en daardoor de reeds op den heer VAN NISPEN VAN PANNERDEN uitgebrachte stemmen doen vervallen? Steller dezes, die ook kiezer is, verklaart openlijk dat de commissie daartoe niet bevoegd was. De commissie kon de al- of niet-aanneming door den heer VAN NISPEN niet taxeren naar die blót mondelinge verklaring, en beperkte alzoo de vrije keuze, den vrijen wil der stemgeregtigden. Verscheidene kiezers protesteerden tegen deze handelwijze; de secretaris, wien alle handelingen der commissie onbekend waren, bedankte voor het secretariaat en verliet de vergadering, waarnaar alléén de vreesom tweespalt te verwekken, hem deed terugkeeren. De menigte, niet genoegzaam ingelicht, zweeg.

Wat gebeurde er toen? De vergadering ontving onder den indruk der niet-aanneming door den heer VAN NISPEN VAN PANNERDEN, gedrukte lijsten, waarop de namen voorkwamen van: Jhr. DOMMER VAN POLDERSVELDT, baron VAN VOORST tot Voorst te Elden en Mr. A. SCHOUTEN te Wamel, in rangorde naar de vroeger meest bekomene stemmen opvolgende. De stemming viel ten gunste van den heer DOMMER VAN POLDERSVELDT uit, die als candidaat voor de Tweede Kamer werd geproclameerd.

Ziedaar het getrouwe verhaal der kiezing te Nijmegen, ten huize van HEEZE, hetwelk ik verzoek eene plaats in uwe alom gelezene courant te willen inruimen. Een bestendige lezer uwer courant.

Advertentiën.

Getrouwd:

W. J. RAKHORST
en
A. VAN GERREVINK.
den 26sten November 1848.

Eenige kennisgeving.

Mr. N. G. FRANKEN, Notaris te Elst, zal namens den Heer Baron VAN LIJNDEN VAN HEMMEN, ten huize van G. ARIESE, te Hemmen, in het openbaar verkoopen:

1o. Op Donderdag den 7den December 1848, des voormiddags ten 9 ure:

91 perceelen PEPPELENBOOMEN, geschikt voor KLOMPENMAKERS en allerlei TIMMERWERK.

2o. Op Donderdag den 14den daaraanvolgende, des voormiddags ten 9 ure:

69 perceelen bijzonder zware EIKENBOOMEN.

Alles onder Hemmen en Zetten gelegen; waarvan aanwijzing zal worden gedaan door H. DE HARTOG, te Hemmen.

Op Dingsdag den 5den December 1848, des voormiddags ten tien ure, zal aan het huis in de Broederstraat, Wijk A, No. 132, te Arnhem, voor kontant geld worden verkocht:

Eene nette INBOEDEL, waaronder verscheiden Mahonij en andere Fijnhouten MEUBELN, als TAFELS, STOELN, SECRETAIRE, HOEKBUFFET, SPEELTAFELS, CONSOLE, EETTAfel met inlegbladen, KABINETTEN, LEDIKANTEN, bruin gevreven MANGEL, bijzonder goede PENDULE onder Stolp, verscheiden BEDDEN en TOEBEHOOREN, eenig LINNEN en PELLN, VLOERKLEEDEN, fijn GLAS, PORCELEIN, waaronder een mooi THEE-SERVIES met TOEBEHOOREN en AARDEWERK, VERLAKT KOPER en TIN, KAGCHELS en HAARDEN. — Voorts TAFELZILVER en eene FORTE-PIANO van J. VAN RAAIJ, en hetgeen verder voorgebragt zal worden.

Te zien daags te voren van 10 tot 4 ure.

+++ Aan Onders en Voogden, die, behoudens de bestaande bepalingen, wenschten dat hunne Zonen of Pupillen tusschentijds op het STEDELIJK GYMNASIUM toegelaten worden, wordt berigt, dat de Commissie, ten overstaan van welke het daartoe gevorderd EXAMEN moet plaats hebben, zal vaceren op Donderdag den 30sten November eerstkomende, ten twee ure, in het Locaal van het Gymnasium voornoemd

+++ Al degenen welke iets te vorderen hebben van of verschuldigd zijn aan den Heer G. F. FORNIER, gewoonde hebbende te Arnhem, worden verzocht daarvan opgave of betaling te doen vóór den eersten Februarij aanstaande bij den ondergeteekende.

J. WOUTERS,
Grooten Oord, Wijk D, No. 96.

Men verlangt tegen 1 Mei 1849 op een klein Builen, in de nabijheid van Zutphen, een PERSOON van de R. C. Godsdienst en Ongehuwd, in staat om de werkzaamheden in een Moestuin en verder Tuinwerk te verrigten, Vruchtboomen te Snoeien, en tevens een paard op te passen. Die daartoe genegen mogt zijn, adresseere zich in persoon of met vruchtvrije brieven onder de Letters A. Z. aan den Heer W. C. WANSLEVEN, Boekhandelaar te Zutphen.

De beste geneesmiddelen in hoest en verkoudheden

ZIJN DE
HOLLOWAY'S PILLEN.

Dit uitmuntende geneesmiddel is niet alleen een goed middel tegen verkoudheden, hoest, schorheid of spraakverlies, doch geeft even zekere uitkomsten, in alle soorten van heescheheid en kortademigheid. Personen die zoo erg zijn dat zij niet te bed kunnen liggen zonder bevreesd te zijn van in de slijm te zullen stikken, en alle andere middelen vruchteloos aangewend hebbende, kunnen verzekerd wezen, van binnen eenige dagen (de HOLLOWAY'S PILLEN gebruikende), verligting van die kwaal te zullen ondervinden, en na drie of vier we-

ken zoo gerust te zullen slapen als zij immer gedaan hadden.

Zijn op franco-aanvraag à contant te bekomen, bij den Heer F. ROMELIJN, Fz., Dépôtthouder te Arnhem; alsmede te Londen, Strand 244, HOLLANDS Etablissement.

Door het vermeerderd debiet zijn de Prijzen thans de volgende:

Doosjes Pillen van f0.90, f2.10 f3.30, f7.75, f15.50, f23.50; Potjes Zalf van f0.90, f2.10, f3.30, f8.15 f15.90, f23.90.

Handels-crisis.

Groote en algemeene verzameling in de voornaamste Fabrieken van Frankrijk; groote voorraad van LAKENS, rijke Patronen voor WINTER-PALETOTS en BROEKEN, tegen 50 pCt. beneden de gewone prijs.

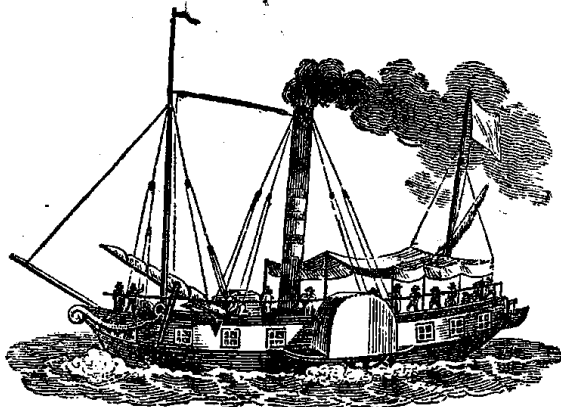
Het MAGAZIJN is gelegen te Arnhem, op de Groote Markt, Lett. F No. 100, een Bovenhuis tusschen de heeren KAMPS en BALTUSSEN.

La fermeture de notre déballage vous a été annoncée pour le 25 de ce mois, mais vu les affaires considérables que nous avons faits en cette ville, notre Magasin restera ouvert jusqu'au Dimanche le 3 Décembre, sans aucune remise.

Ainsi les personnes qui voudront encore profiter du bon marché, sont priées de venir avant le 3 Décembre.

P.S. Il faut bien observer, que tous nos articles sont de 2 aunes large et pas demi largeur et garanti pure laine et bon teint.

Stoomvaart VOOR DEN NEDER- EN MIDDEN-RIJN.

DUSSELDORPSCHE MAATSCHAPPIJ.

Dienst voor November 1848.

Van Arnhem naar Rotterdam: Zondags, Dingsdags, Donderdags en Vrijdags, des morgens 9 ure.

Van Arnhem naar Dusseldorp en Mannheim: Maandags, Woensdags, Vrijdags en Zaturdags, des namiddags 3½ ure.

Nadere inlichtingen geven de Agenten.

C. BALCK.

Arnhem, 7 November 1848.

Rijn-Stoomboot-vaart. KEULSCHE-MAATSCHAPPIJ

DAGELIJSCH DIENST

Van Arnhem direct naar Keulen, Mainz, Mannheim, Straatsburg en tusschen gelegene plaatsen.

Vertrek van Arnhem, des morgens ten 6 ure, om nog denzelfden avond te Keulen aan te komen.

Nadere inlichtingen zijn te bekomen bij den Ondergeteekende te Arnhem, bij de Factorij van den Nederlandschen Rijn-Spoorweg te Amsterdam, en, door geheel het Rijk, aan de Kantoren van de Algemeene Expeditie-Maatschappij (C. VAN DER HORST) met welker Diligence-Diensten deze Vaart in onmiddellijk verband staat.

H. RUDDE, GJZ

Théâtre Français à Arnhem,
Mercredi, 29 Novembre 1848.

No. 1 de l'Abonnement.

OSCAR,
OU LE MARI QUI TROMPE SA FEMME.
Les Memoires de 2 Jeunes Mariées.

ÊTRE AIMÉ OU MOURIR.

On commencera à 7 heures.

Marktprijzen.

Overzicht der Week.

AMSTERDAM, 25 november.

Thee zonder eenige verandering; naar goede en fijne soorten blijft eenige vraag. De verwachte landing, per Clara Anna Maria, is van China in Helvoet gearriveerd. — Koffij blijft zeer goed gestemd; voor de behoefte wordt 18 c. besteed, voor goed ordinair Java. — Ruwe Suiker. Gedurende deze week werden afgedaan ca. 600 vaten Surin. in de prijzen van f20½ à 25½. Men noteert Surin. f19 à 26; overigens onveranderd. — Geraffineerde Suiker. De omzettingen bepaalden zich slechts tot eenige partijen Melis in lompen Crushed tot de genoteerde prijzen; de markt blijft voortdurend schaarsch, en door het gevorderde seizoen zijn er geene groote partijen op levering van eenig aanbelang afgedaan. — Stroop f27, Stoom dito f26. — Tabak. Van Maryland hebben geene afdoeningen plaats gehad en worden alleen 25 cer. Havana uit de eerste hand verkocht. Buiten de gehoudene veiling van 350 cer. Zuid-Amerikaansche, waarvan wij den afloop reeds hebben medegedeeld, is in de overige soorten niets omgegaan, terwijl de omzet uit de tweede hand onbeduidend was. De voorraad in de eerste hand op heden bestaat uit: 5664 v. Maryland, 1373 v. Virginie, 1073 v. Kentucky, 150 v. Stelen en 4682 p. Java. — Van Rijst werden afgedaan ca. 6600 b. ongep. Arracan en ca. 2600 b. ongep. Java, aangevoerd per Afrika en Plancius. — Vruchten. Van Malaga en Muscadel Rozijn arriveerden eenige partijen, welke reeds zeilende verkocht waren. Nieuwe Zant. Krenten f14½, mooie jarige f12½. Pruimerdanten f23. — Specerijen. Noten no. 1 en 2 bleven gezocht met 16 c. avans. — Katoen. Gebrek aan disponibele partijen is de eenige oorzaak, dat er weinig of niets in dit artikel sedert ons vorig berigt is omgegaan. Wel bespeurt men eenige vraag, vooral naar goede Amerikaansche soorten, welke ietwat hogere prijzen zouden bedingen. Van New-York en van Liverpool zijn ruim 1200 pakken zoo hier als te Rotterdam aangebragt, welke slechts gedeeltelijk gelost zijn en die waarschijnlijk aan de markt zullen gebragt worden. — Hennep. Sedert onze laatste opgave zijn de volgende prijzen bekend geworden, voor Koningsb. lagen f59 à 60, Riga Poolische rein f65 à 64½, dito bruine Pas f53 à 54, dito Heede f42 à 45, Petersb. halfrein f50. — Velewaren. Talk en Smeer met weinig handel; gele Talk f30½, Zeep f29; Amsterd. Smeer f27½ à 28; Amerikaansche Reuzel tot lager prijs zonder koopers. — Traan. Zuidzee bij kleinigheden tot f28 zeilende en in enten afgedaan; de partij per Angelique was vroeger tot dezen prijs verkocht. Overige soorten tot vorigen prijzen, doch niet lager te bekomen. Ansjovis f10½. Jenever-prijzen lager; Amst. proef f17, 16½; Amerika. dito f17½, 15½; Langued. Voorloop 3/6 & 12½.

* ZWOLLE, 24 november.

Tarwe f7.50 à 8.25. — Rogge f4.40 à 4.90. — Boekweit f3.60 à 4.60. — Gerst f3.70 à 4.00. — Erwt (groene) f8.50 à 11.75. — Erwt (grauwe) f10.00 à 11.00. — Aardappelen f1.35 à 2.00. — Boonen f4.75. — Boter n. p. f0.60. à 0.70. ½ tot f15.00 à 15.50.

DEVENTER, 24 november.

De aanvoer van Tarwe heden vrij wat ruimer zijnde, had dit ten gevolge dat alleen de beste soorten tot nagenoeg vorige prijzen konden worden opgeruimd, terwijl de mindere kwaliteiten lager moesten worden afgegeven. — De goede bruikbare soorten zijn van f7.50 tot 8, en de mindere voor f7 en daar beneden verkocht geworden. — Rogge met tamelijke aanvoer is van f4.40 tot 4.70 naar kwaliteitsverkocht. — Van Boekweit was de aanvoer klein en is van f4.40 tot 4.75 naar deugd verkocht. — Garst met onbeduidende aanvoer van f3.25 tot 3.70 per mud. — Haver van f2.80 tot 3.20. — Paardboonen van f4.50 tot 4.75. — Boter: 1. soot f14.00 à 14.25, 2. soot f11.50 à 12.50. — Aardappelen van f1.30 — 1.80 à f2.25. Ter markt f50 à 60 mud. Per schip verzonden 800 à 900 mud tegen f1.80 à 2.20 het mud.

ZUTPHEN, 23 november.

Van de meest benoodigde granen was heden een aanzienlijke aanvoer aanwezig, terwijl de prijzen nagenoeg als voren zijn op te geven. — Tarwe van f7.00 tot 8.25. — Rogge van f4.30 tot 4.55. — Boekweit van f4.00 tot 4.50. — Garst van f3.50 tot 4. — Haver van f2.50 tot 3. — Gele Erwt van f6.00 tot 6.75. — Boter: van f13.00 tot 14 het ½ vat.

Waterhoogte te Arnhem.

Den 27 Nov. 2 El 3 Palm 4 Duim; gew. 0 D. gev. 21 f.

De prijs dezer courant is f5 in de drie maanden. Afzonderlijke nummers 10 cents. Advertentiën van één tot vijf regels f1, en voor elken regel daarboven 20 centen, behalve 35 centen zegelrecht voor elke plaatsing.

Te Arnhem, bij G. J. THIEME, Boekdrukker.